

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
ul. Targowa 18, tel. 368-11-22 (25)
Kielce 15, skr. poczt. 11
25-520 KIELCE
290339370

URZĄD GMINY w ŁONIOWIE
KANCELARIA OGÓLNA

Kielce, dnia 02.12.2014 r.

WK.60.31.406S 2014

Wpł. 2014 -12- 0 4
dnia

Znak

Podpis

Pan Szymon Kołacz
Wójt Gminy Łoniów

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od 2 września do 7 października 2014 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Łoniów za 2013 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 8 października 2014 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Łoniów. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły, w szczególności:

W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Wójt pismami z dnia 7.12.2010 roku udzielił pełnomocnictwa do dokonywania czynności w zakresie zwykłego zarządu Dyrektorom dwóch instytucji kultury, tj. jednostek organizacyjnych gminy posiadających osobowość prawną. Udzielenie pełnomocnictw jest bezprzedmiotowe, bowiem zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym² tylko kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Wójta. Zgodnie z art. 17 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dyrektor instytucji kultury zarządza instytucją i reprezentuje ją na zewnątrz. Zgodnie z art. 27 ust. 1-2 tej ustawy instytucja kultury gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania. Instytucja kultury może zbywać środki trwałe. Przy zbywaniu środków trwałych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

Zapisy w dzienniku jednostki jak również na kontach zawierały tylko datę zapisu, natomiast nie zawierały daty dokonania operacji gospodarczej, daty dokumentu jeżeli różniła się ona od daty dokonania operacji, co narusza art. 23 ust. 2 pkt. 1 i pkt. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości³.

Na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” księgowano rozliczenie należności z tytułu ryczałtu na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych. Nieprawidłowość narusza art. 15 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.

² Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm., dalej ustawa o samorządzie gminnym

³ Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm., dalej ustawa o rachunkowości

państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁴.

W księgach rachunkowych jednostki Urząd Gminy prowadzonych za miesiąc grudzień 2013 roku na kontach „011”, „080” i „800”, „071”, „400” nie ujmowano zdarzeń gospodarczych w okresach sprawozdawczych w których wystąpiły, a mianowicie:

- W dniu 30.12.2013 roku dokonano zwiększenia środków trwałych o kwotę 20.131,49 zł z tytułu zakończonej inwestycji przebudowy oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Łoniów, podczas gdy jak wynika z protokołu odbioru końcowego inwestycja ta została odebrana w dniu 25.07.2013 r.
- W dniu 31.12.2013 roku dokonano zwiększenia środków trwałych o kwotę 32.721,08 zł z tytułu bezpłatnego przejęcia zestawów komputerowych. Jak wynika z protokołów odbioru przedmiotowych zestawów przekazanie ich nastąpiło w 2005 i 2006 roku.
- W dniu 31.12.2013 roku dokonano zwiększenia środków trwałych o kwotę 3.000,00 zł z tytułu nabycia gruntu położonego w miejscowości Jasienica gm. Łoniów. Z zawartego aktu notarialnego wynika, że do nabycia doszło w dniu 08.10.2013 roku.
- W dniu 31.12.2013 roku dokonano zmniejszenia środków trwałych o kwotę 12.194,85 zł w związku z nieodpłatnym przekazaniem budynku OSP w Wólce Gieraszkowskiej na rzecz Gminnego Ośrodka Kultury w Łoniowie. Przedmiotowy budynek został przyjęty na stan GOK w Łoniowie w dniu 31.12.2012 r., a nieruchomość została przekazana na podstawie umowy zawartej między Gminą Łoniów a Gminnym Ośrodkiem Kultury w Łoniowie z dnia 26.03.2009 r.

Powyższe narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Powyższe jest wynikiem zaniechania stosowania procedur kontroli finansowej dotyczących obiegu dokumentów stanowiących podstawę do rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych w zakresie zmian w posiadaniu środków trwałych przyjętych w formie pisemnej przez Kierownika jednostki.

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego nie wykazano danych w rozdziałach 75615 i 75616 w kolumnach 12 – 14, pomimo że dane podlegały wykazaniu w tym sprawozdaniu, tj. dane dotyczące skutków obniżenia górnych stawek podatków (kolumna 12) i dotyczące skutków udzielonych ulg i zwolnień (kolumna 13) oraz dane dotyczące umorzenia zaległości podatkowych (kolumna 14). Dane te wykazano wyłącznie w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S Gminy.

Powyższe narusza § 9 ust. 1 i 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵, zgodnie z którymi sprawozdania należy sporządzać rzetelnie, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz narusza § 6 ust. 1 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r., zgodnie z którym sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu.

⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 289, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku

⁵ Dz. U. Nr 20, poz. 103

W zakresie klasyfikacji budżetowej w 2013 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- dochody z tytułu opłaty skarbowej w kwocie 662,00 zł zostały zaklasyfikowane do § 0490 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw”, zamiast do § 0460 „Wpływy z opłaty skarbowej”,
- dochód z tytułu kary umownej w kwocie 2.481,37 zł został zaklasyfikowany do § 0690 „Wpływy z różnych opłat”, zamiast do § 0570 „Grzywny, mandaty i inne kary pieniężne od osób fizycznych”,
- wydatki w łącznej kwocie 28.160,00 zł poniesione w 2013 r. z tytułu zapłaty wynagrodzenia członkom GKRPA ujęto w § 3030, zamiast w § 4170.

Powyższe narusza zasady klasyfikacji wydatków i dochodów określone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁶.

W ewidencji szczegółowej do konta 221 przypisu i odpisu podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych, podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz podatku od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych na kontach podatników dokonywano pod inną datą, niż odpowiednio data odbioru decyzji wymiarowej, złożenia deklaracji lub data decyzji umarzającej zaległość podatkową, czym naruszono § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów konta dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego⁷, w związku z art. 21 § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa⁸. Ponadto przypisu/odpisu nie dokonywano jedną kwotą w wysokości odpowiadającej kwocie zobowiązania podatkowego podatnika, lecz w kwotach i datach poszczególnych rat, co narusza § 2 ust. 1 pkt 10 w/w rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku.

W 2013 roku w księgach rachunkowych Urzędu Gminy na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” przypisów i odpisów należności podatkowych dokonywano na podstawie dowodów poleceń księgowania PK sporządzanych pod datą ostatniego dnia kwartału. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania tych kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

W zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP za 2013 rok ustalono:

- a) nieprawidłowo wykazano skutki finansowe z tytułu wydanych przez organ podatkowy decyzji umorzeniowych w podatku leśnym od osób fizycznych w kwocie 0,00 zł, zamiast w kwocie 34,00 zł (zaniżono skutki o kwotę 34,00 zł),
- b) nieprawidłowo wykazano skutki finansowe z tytułu wydanych przez organ podatkowy decyzji odroczenia terminu płatności w podatku rolnym i leśnym oraz decyzji umorzenia odsetek od zaległości podatkowych w podatku rolnym od osób fizycznych w kwocie 642,00 zł, zamiast w kwocie 0,00 zł (zawyżono skutki o 642,00 zł).

⁶ Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm., dalej rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku,

⁷ Dz. U. Nr 208, poz. 1375, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r.

⁸ Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

Powyższe nieprawidłowości naruszają § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹, w związku z § 3 ust. 1 pkt 11 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do w/w rozporządzenia oraz świadczą o nierzetelnym i nieprawidłowym pod względem merytorycznym sporządzeniu sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP za 2013 rok.

W zakresie dochodów budżetowych:

Organ podatkowy zaniechał naliczenia i pobrania odsetek za zwłokę w kwocie ogółem 36,00 zł z tytułu nieterminowych wpłat rat podatków od środków transportowych od trzech podatników - osób fizycznych, w kwocie ogółem 27,00 zł z tytułu nieterminowych wpłat rat podatków od nieruchomości od osoby prawnej oraz od dwóch podatników podatku od środków transportowych od osób fizycznych organ podatkowy naliczył i pobrał należne odsetki w zaniżonej kwocie ogółem o 49,00 zł. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 53 § 1, w związku z art. 54 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Deklaracji na podatek od nieruchomości za 2013 rok nie złożyły gminne jednostki organizacyjne: Ośrodek Pomocy Społecznej w Łoniowie, Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Łoniowie, zwolnione z podatku stosowną uchwałą Rady Gminy. Organ podatkowy zaniechał obowiązku wezwania do złożenia deklaracji przez w/w podatników, co narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Obowiązek złożenia deklaracji przez w/w podatników wynika z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. b, w związku z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych¹⁰, zgodnie z którym osoby prawne i jednostki organizacyjne są obowiązane składać, w terminie do dnia 31 stycznia deklaracje na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy.

Nie wyegzekwowano od 4 podatników podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych informacji podatkowych. Stosownie do art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym¹¹ i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o podatku leśnym¹² osoby fizyczne są zobowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu odpowiednio informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacje o gruntach oraz informacje o lasach. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

Podatnik o nr konta 3621 w dniu 1.12.2012 roku wydzierżawił nieruchomość gminną o powierzchni 184 m² na prowadzenie działalności gospodarczej. Na powyższą okoliczność podatnik nie złożył korekty informacji o nieruchomościach, stosownie do art. 6 ust. 6, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Organ podatkowy zaniechał obowiązku żądania od podatnika złożenia informacji o nieruchomościach, co narusza art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Należny gminie podatek za lata 2013-2014 wyliczony wg stawki dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 276,00 zł. W czasie trwania kontroli organ podatkowy opodatkował nieruchomość wydając stosowne decyzje.

⁹ Dz. U. z 2014 r. poz. 119, dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r.,

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 849, dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹¹ Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 z późn. zm., dalej ustawa o podatku rolnym

¹² Dz. U. z 2013 r. poz. 465 z późn. zm., dalej ustawa o podatku leśnym

Wydano 12 decyzji wymiarowych na podstawie informacji podatkowych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków. Rozbieżności dotyczyły zarówno powierzchni gruntów jak również klasy użytków rolnych. Liczbę hektarów przeliczeniowych ustalono na podstawie powierzchni, rodzaju i klas gruntów wynikających z kart podatników i złożonych przez nich informacji podatkowych pochodzących z lat 2003-2008. Powyższe narusza art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, albowiem nie dokonano czynności sprawdzających w zakresie ustalenia stanu faktycznego oraz narusza art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³, zgodnie z którym podstawą wymiaru podatków są dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Decyzje wydane w 2013 w sprawie zwolnienia z podatku rolnego gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego nie zawierają uzasadnienia faktycznego i prawnego, co narusza art. 210 § 1 pkt 6 oraz § 4-5 ustawy Ordynacja podatkowa.

W 5 decyzjach na kwotę ogółem 1.716,00 zł organ podatkowy nie określał rodzaju umarzanego podatku, co narusza art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym zaległością podatkową jest podatek nie zapłacony w terminie płatności, a zatem odpowiednio podatek rolny, leśny i od nieruchomości. Ponadto organ podatkowy wydał 2 decyzje na kwotę ogółem 84,00 zł w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, pomimo, że na dzień złożenia wniosku zaległość jeszcze nie powstała. Powyższe narusza art. 165a § 1, w związku z art. 165 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

W dniu 28.12.2013 roku wydano decyzję w sprawie umarzenia zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości od osób prawnych na kwotę 15.023 zł. W decyzji nie określono kwoty umorzonych odsetek od umorzonej zaległości, które stanowią 709 zł. Powyższa nieprawidłowość narusza art. 67a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. W konsekwencji umorzonych odsetek nie wykazano w § 0910 kolumna 14 w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2013 roku, co narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku, w związku z § 3 ust. 1 pkt 11 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do w/w rozporządzenia.

W 2013 roku przeprowadzono 3 kontrole u podatników bez posiadania przez pracowników imiennych upoważnień, co narusza art. 283 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W 2013 roku organ podatkowy upomnienia oraz tytuły wykonawcze wystawiał nieterminowo bądź zaniechał podejmowania jakichkolwiek czynności egzekucyjnych, co narusza § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 oraz § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹⁴. Powyższe dotyczy jednego podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych, którego stan zaległości na dzień 31.12.2013 roku wynosił 5.023,00 zł, podatników podatku od nieruchomości i rolnego od osób fizycznych, których zaległość na dzień 31.12.2013 roku wynosiła łącznie 407.206,32 zł oraz do trzech podatników podatku od środków transportowych od osób fizycznych, których stan zaległości na dzień 31.12.2013 roku wynosił 51.694,40 zł, Naruszono również § 46 załącznika nr 1 do zarządzenia nr RG 0151.8.2011 Wójta z dnia 3 stycznia 2011 roku w sprawie zasad

¹³ Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.

¹⁴ Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.

rachunkowości oraz planów kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego Gminy Łoniów, zgodnie z którym w przypadku braku wpłaty upomnienie sporządza się nie później niż po upływie 45 dni od terminu płatności podatku. Tytuły wykonawcze sporządza się za IV ratę i I ratę bieżącego roku nie później niż do 30 kwietnia, a za II i III nie później niż do 28 lutego roku następnego.

Na wpływających do Urzędu Gminy oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych za 2012 rok oraz 2013 rok nie zamieszczano daty ich wpływu do UG, co narusza § 42 ust. 2, w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁵. Brak daty wpływu uniemożliwia dokonanie oceny terminowości złożenia oświadczenia, które zgodnie z art. 11¹ ust. 4 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹⁶ przedsiębiorcy są obowiązani złożyć w terminie do dnia 31 stycznia.

Wójt zaniechał opracowania i przedłożenia Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie określenia wysokości stawki za zajęcie 1 m² pasa drogowego, co narusza art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, w związku z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych¹⁷.

W zakresie wydatków budżetu:

Dla 3 pracowników zatrudnionych na stanowisku: Inspektor ds. obsługi rady gminy w XIII kategoria zaszeregowania, Informatyk w X kategoria zaszeregowania oraz Radca prawny w XV kategoria zaszeregowania ustalono oraz wypłacano od dnia 01.11.2012 r. wynagrodzenie zasadnicze przewyższające maksymalny poziom wynagrodzenia zasadniczego określony w załączniku nr 1 do regulaminu wynagradzania dla tych kategorii zaszeregowania. Powyższe spowodowało zawyżenie wypłaconego wynagrodzenia zasadniczego za okres od dnia 1 listopada 2012 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. o kwotę 23.150,77 zł.

Kierownikowi OPS w Łoniowie ustalono oraz wypłacano od dnia 01.05.2014 r. wynagrodzenie miesięczne przewyższające o kwotę 47,75 zł maksymalny poziom wynagrodzenia miesięcznego określony § 1 zarządzenia Nr RG.0151/109/09 Wójta z dnia 14 maja 2009 r. w sprawie maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych. Powyższe spowodowało zawyżenie wypłaconego wynagrodzenia miesięcznego, łącznie za okres od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. o kwotę 191,00 zł.

Przewodniczącemu Rady Gminy naliczano i wypłacano miesięczną zryczałtowaną dietę w wysokości wyższej o kwotę 51,70 zł niż ustalona w uchwale Rady Gminy oraz określona w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2000 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy¹⁸, w wyniku czego w okresie od dnia 01.03.2011 r. do dnia 31.08.2014 r. zawyżono wypłatę diet łącznie o kwotę 2.171,40 zł.

¹⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67 z późn. zm., dalej rozporządzenie w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych

¹⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.

¹⁷ Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.

¹⁸ Dz. U. z 2000 r., Nr 61, poz. 710,

Nieprawidłowość narusza art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, oraz art. 25 ust. 7 ww. ustawy w związku z § 3 pkt 3 ww. rozporządzenia.

W zakresie dotacji:

Wójt Gminy przedłożył Radzie Gminy oraz opublikował w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego za 2013 rok w dniu 28.05.2014 r., tj. 28 dni po terminie. Nieprawidłowość narusza art. 5a ust. 3 ww. ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁹.

W zakresie zamówień publicznych:

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia publicznego pn. „Ochrona fizyczna oczyszczalni ścieków w Świnarach” zostało zamieszczone w Biuletynie Zamówień Publicznych po upływie 27 dni od terminu zawarcia umowy z wykonawcą, co narusza art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁰.

W zakresie gospodarki mieniem:

Nie opracowano planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, co narusza art. 23 ust. 1d ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami²¹.

W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

W 2013 roku dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, które funkcjonują w ramach jednostki Publiczny Zespół Szkół w Sulisławicach, dla Szkoły Podstawowej i Przedszkola, które funkcjonują w ramach jednostki Zespół Szkoły i Przedszkola w Świnarach Starych oraz dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, które funkcjonują w ramach jednostki Publiczny Zespół Szkół w Łoniowie sporządzano odrębne sprawozdania jednostkowe w zakresie wykonania wydatków bieżących Rb-28S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego” i dochodów bieżących Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego” oraz z operacji finansowych Rb-Z i Rb-N. Ponadto dyrektor Publicznego Zespołu Szkół w Sulisławicach - Gimnazjum składał odrębne sprawozdanie Rb-N dotyczące realizowanego przez jednostkę projektu unijnego. Sporządzenie kilku sprawozdań danego rodzaju za ten sam okres sprawozdawczy przez jednostkę budżetową narusza § 4 pkt 3 lit. b) oraz § 6 ust. 1 pkt 1, w związku z § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku oraz narusza § 6 ust. 1 pkt 4 oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku.

Sprawozdania z operacji finansowych Rb-Z i Rb-N sporządzone za poszczególne kwartały 2013 roku przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Łoniowie oraz Gminny Ośrodek Kultury w Łoniowie nie zawierają adnotacji o ich sprawdzeniu pod względem formalno-rachunkowym, co narusza § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²². Ponadto na powyższych sprawozdaniach nie zamieszczano daty ich wpływu do Urzędu Gminy, co narusza § 42 ust. 2, w związku

¹⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.

²⁰ Dz. U. z 2013 r., poz. 907,

²¹ Dz. U. z 2014 r. poz. 518 z późn. zm.

²² Dz. U. Nr 43, poz. 247 z późn. zm.

z przepisami § 7 pkt 6 Instrukcji kancelaryjnej stanowiącej załącznik nr 1 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Łoniów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku Gminy. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Łoniów jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt, jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Wycofać ze stosowania jako bezpodstawne pełnomocnictwa do dokonywania czynności w zakresie zwykłego zarządu Dyrektorom instytucji kultury.
2. W zapisach księgowych określać wszystkie elementy określone w art. 23 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w tym datę operacji gospodarczej oraz datę dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji oraz datę zapisu.
3. Operacje gospodarcze związane z naliczeniem i wypłatą ryczałtów z tytułu używania samochodu prywatnego do celów służbowych ujmować następująco:
 - naliczenie ryczałtów:
Wn 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”
Ma 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”
 - wypłata ryczałtów dokonana poleceniem przelewu bankowego:
Wn 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”
Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku.

4. Operacje gospodarcze ujmować w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego (miesiąca), w którym zdarzenia nastąpiły, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. Zapewnić, aby dowody dotyczące zmian w stanie środków trwałych były sporządzane i przekazywane do referatu księgowości w terminie umożliwiającym ujęcie zdarzeń do ksiąg rachunkowych poszczególnych okresów sprawozdawczych.
6. Sprawozdanie jednostkowe Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego sporządzać rzetelnie. W sprawozdaniach wykazywać kwoty zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²³.
7. Prawidłowo stosować klasyfikację budżetową określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku.
8. Przestrzegać przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, a w szczególności:
 - a) przypisów i odpisów podatku dokonywać na szczegółowych kontach podatników pod datą złożenia deklaracji, skutecznego doręczenia decyzji wymiarowej lub odbioru decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 w/w rozporządzenia,
 - b) przypisu/odpisu podatku na szczegółowych kontach podatników dokonywać jedną kwotą w wysokości odpowiadającej wysokości zobowiązania podatkowego zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 10 tego rozporządzenia.
9. Przypisy i odpisy należności z tytułu podatków ujmować na bieżąco w ewidencji syntetycznej i analitycznej na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.
10. W sprawozdaniach Rb-27S oraz Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty skutków z tytułu udzielonych ulg podatkowych, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku i § 3 ust. 1 pkt 11, w związku z § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do tego rozporządzenia.
11. Od zaległości podatkowych naliczać i pobierać odsetki za zwłokę, zgodnie z art. 53 § 1 i 4 ustawy Ordynacja podatkowa, jeżeli ich wysokość stanowi co najmniej kwotę określoną w art. 54 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku, gdy dokonana przez podatnika wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami, wpłatę zaliczać proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę, zgodnie z art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Naliczyć należne gminie odsetki podatnikom wymienionym w protokole kontroli.
12. Egzekwować od gminnych jednostek organizacyjnych (GOK, GBP, OPS oraz GZEASiP) coroczny obowiązek składania deklaracji na podatek od nieruchomości wynikający z art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stosownie do art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
13. Egzekwować od wszystkich podatników będących osobami fizycznymi zobowiązanymi do składania informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach i informacji o lasach obowiązek składania tych informacji na formularzach według ustalonego

²³ Dz.U. z 2014 r. poz. 119

wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym.

14. Żądać od podatnika złożenia informacji o nieruchomościach, na podstawie art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z zaistnieniem zmian w przedmiocie opodatkowania.

15. W celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania, doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi w ewidencji geodezyjnej, stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne.

16. Dokonać weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi wykazanymi w ewidencji gruntów i budynków, w przypadku wystąpienia rozbieżności wezwać podatnika celem ustalenia stanu faktycznego i złożenia niezbędnych wyjaśnień, stosownie do art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

17. W wydanych decyzjach o przyznaniu ulgi w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego podawać uzasadnienia faktyczne i prawne, zgodnie z art. 210 § 1 pkt 6 i § 4 ustawy Ordynacja podatkowa.

18. W decyzjach umorzeniowych określać rodzaj umarzanego podatku, zgodnie z art. 51 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa. Wydawać postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, jeżeli podatnik złoży podanie o umorzenie podatku przed terminem płatności tego podatku, stosownie do art. 165 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

19. W decyzjach umarzających zaległości podatkowe ujmować kwoty umorzonych odsetek od tej zaległości, stosownie do art. 67a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa. Skutki decyzji dotyczących umorzenia odsetek za zwłokę wykazywać w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych w § 0910 „Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat”, zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku, w związku z § 3 ust. 1 pkt 11 oraz § 8 ust. 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 39 do w/w rozporządzenia.

20. Kontrole podatkowe u podatników przeprowadzać na podstawie pisemnych upoważnień wydanych przez Wójta, zgodnie z art. 283 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

21. Podejmować czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do podatników posiadających zaległości podatkowe zgodnie z art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁴. Jeżeli łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy, doręczać niezwłocznie zobowiązanemu upomnienie, w którym zamieszczać wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 5 i § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 roku w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych²⁵. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je systematycznie do właściwego miejscowo urzędu skarbowego, stosownie do § 6 oraz § 7 ust. 1 cytowanego rozporządzenia w związku z art. 15 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Czynności windykacyjne względem podatników podejmować z uwzględnieniem wewnętrznych przepisów regulujących czynności egzekucyjne określone w załączniku nr 1 do zarządzenia nr RG0151.8.2011 Wójta z dnia 3 stycznia 2011 roku

²⁴ Dz. U. z 2012 r. poz. 267

²⁵ Dz. U. z 2014 r. poz. 656

w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego Gminy Łoniów.

22. Na wpływających do Urzędu Gminy oświadczeniach o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych za rok ubiegły zamieszczać daty ich wpływu do Urzędu, zgodnie z § 42 ust. 2, w związku z § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych oraz w związku z art. 11¹ ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

23. Przygotować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie w sprawie określenia wysokości stawki za zajęcie 1 m² pasa drogowego, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, w związku z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych.

24. Wynagrodzenia dla pracowników urzędu ustalać i wypłacać na podstawie obowiązującego w jednostce regulaminu wynagradzania.

25. Miesięczne wynagrodzenie kierownika OPS ustalać i wypłacać w wysokości nie wyższej niż określone w zarządzeniu w sprawie ustalenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia kierowników jednostek budżetowych.

26. Diety miesięczne dla radnych naliczać i wypłacać w wysokości zgodnej z obowiązującą uchwałą Rady Gminy, nie wyższej niż maksymalna wysokość diety określona w rozporządzeniu z dnia 26 lipca 2000 roku, stosownie do art. 25 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 25 ust. 7 ww. ustawy w związku z § 3 pkt 3 ww. rozporządzenia.

27. Wystąpić do pracowników oraz przewodniczącego Rady Gminy o dobrowolny zwrot do budżetu nienależnie nadpłaconych wynagrodzeń oraz diet, z uwzględnieniem okresu przedawnienia. W przypadku odmowy zwrotu, bezpodstawnie wydatkowane kwoty wyegzekwować od osób odpowiedzialnych za ich wypłatę na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.

28. Sprawozdanie z realizacji programu współpracy z organizacjami pożytku publicznego za rok poprzedni przedkładać Radzie Gminy oraz publikować w BIP nie później niż do dnia 30 kwietnia każdego roku, stosownie do art. 5a ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

29. Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia o wartości mniejszej niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego, stosownie do art. 95 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

30. Opracować plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z art. 23 ust. 1d ustawy o gospodarce nieruchomościami.

31. W poszczególnych okresach sprawozdawczych egzekwować sprawozdania jednostkowe dla każdej jednostki oświatowej, obejmujące dane ze wszystkich urządzeń księgowych według podziałek klasyfikacji budżetowej, stosownie do § 4 pkt 3 lit. b) oraz § 6 ust. 1 pkt 1, w związku z § 11 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 roku oraz stosownie do § 6 ust. 1 pkt 4 oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku.

32. Zobowiązać dyrektorów Zespołów Szkół do sporządzania sprawozdań budżetowych i z operacji finansowych dla jednostki, jaką jest Zespół Szkół. Zaprzestać przyjmowania sprawozdań wg poszczególnych jednostek wchodzących w skład Zespołu.

33. Otrzymane sprawozdania sprawdzać pod względem formalno-rachunkowym, stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie

sprawozdawczości budżetowej oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

34. Na każdej wpływającej do Urzędu na nośniku papierowym dokumentacji, w tym na sprawozdaniach umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2, w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy w Łoniowie

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rekas